

ಕಂಪಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಟರ್ಕಿ ದೇಶ ನಾಲ್ಕು ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಫಲಕಗಳು ಸಂಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಯಾವತ್ತಿದ್ದರೂ ಭೂಕಂಪದ ನೆರಳಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಫಲಕಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಪರಿಸರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಭೂಕಂಪನವುಂಟು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ದೋಷ ರೇಖೆ ಇಸ್ರಾಂಟುಲನ್ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ, ಟರ್ಕಿಯ ಆಗ್ನೇಯ ಭಾಗದವರೆಗೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ 1999ರಲ್ಲಿ 7.4 ಮತ್ತು 7.0 ರಿಕ್ಟರ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಕಂಪನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ 18 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಅಸುನೀಗಿ, 45 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದರು.

2011ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ 7.1 ರಿಕ್ಟರ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಕಂಪ 500 ಜನರನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ, ಟರ್ಕಿ ದೇಶದ ಶೇ. 9.5ರಷ್ಟು ಭೂಭಾಗ ಭೂಕಂಪ ವಲಯವೆನಿಸಿದೆ. 2013ರಿಂದ 2022ರವರೆಗೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ 30,673 ಭೂಕಂಪನದ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 2 ಮಾತ್ರ ಟರ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪಗಳಿಗೆ ಸಮವಾಗಿದ್ದವು.

ಜಾರ್ಜಿಯ ಟೆಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ 'ಅರ್ಥ್ ಅಂಡ್ ಅಟ್ಮಾಸ್ಪಿಯರಿಕ್

ಸೈನ್ಸ್' ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕಾರ್ಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ ನೆನಪಿಸುವಂತೆ - 1939ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಟರ್ಕಿಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಇರ್ಜಿನ್‌ಕನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪನದ ಪ್ರಮಾಣ ರಿಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ 8.0 ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ಆಗ 1.25 ಲಕ್ಷ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಧರಗುರುಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು 20 ಸಾವಿರ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಫಲಕಗಳೇಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ?

ಭೂಮಿಯ ಅಲುಗಾಟ, ಅದುರುವಿಕೆ, ನಡುಕಗಳನ್ನು ಭೂಕಂಪನ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಭೂಮಿಯ ಲಿಥೋಸ್ಪಿಯರ್‌ನ (ಶಿಲಾವಲಯದ) ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದ ಅಸ್ಥಿನೊಸ್ಪಿಯರ್‌ಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಫಲಕಗಳು ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಭೂದೋಷ ರೇಖೆಗಳ (Fault Plates) ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೂಕಂಪನ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಟೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಫಲಕಗಳು ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಓರೆಕೋರೆ, ವಕ್ರತೆ, ಮುರಿತಗಳಿರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಫಲಕದೋಷ ಪ್ರದೇಶಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ

ಭೂಕಂಪ: ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ

- ಒಮ್ಮೆ ಭೂಕಂಪನವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಭೂಕಂಪನ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪಾತಳಿಯ ಪ್ರದೇಶ ಅತ್ಯಂತ ಚುರುಕಿನ ಭೂಕಂಪನ ವಲಯವೆಂದು ನಿರ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಸ್ಸಾಂ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ತೀವ್ರತೆಯ ಭೂಕಂಪನಗಳಾಗಿವೆ.
- ಭೂಕಂಪನವಾಗಿ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭೂಕಂಪನವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಂಪನಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ತೀವ್ರತೆಯ ಭೂಕಂಪನವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 6ರ ತೀವ್ರತೆಯ 100 ಭೂಕಂಪನಗಳು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಸರಾಸರಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಭೂಕಂಪನವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಚಂಡಮಾರುತ, ಬಿರುಗಾಳಿ, ಭಾರೀ ಮಳೆಯ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಭೂಕಂಪನದ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲ.
- ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಭೂಕಂಪನದ ಸೂಚನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ.
- 1923ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್‌ನ ಟೋಕಿಯೊ, ಯಾಕೋಹೋಮೆಗಳು ಸತತ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ ಭೂಕಂಪನ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದವು. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮರಣಿಸಿದ್ದರು. 3 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮವಾಗಿದ್ದವು. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ನಿರ್ವಸಿತರಾಗಿದ್ದರು.
- ಲಿಪ್ಟನ್ ಭೂಕಂಪನ (1775), ಸ್ಯಾನ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ (1906), ಅಲಾಸ್ಕ (1964), ಉತ್ತರ ಕಾಶಿ (1991), ಆಸ್ಸಾಂ (1950), ಕಾಂಗ್ರಾ (1905) ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರ ಭೂಕಂಪನಗಳೆನಿಸಿವೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಪಾಲ್‌ಘಾಟ್ - ಕಾವೇರಿ ಜಾಡು ಭೂಕಂಪನ ವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಹಿಮಾಲಯ ತಪ್ಪಲಿನ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ 8.8ರ ತೀವ್ರತೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅಧಿಕ.
- ಭೂಕಂಪದ ತೀವ್ರತೆ 7 ಇದ್ದಾಗ ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಯು 2000 ಕೋಟಿ ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ 'ಟಿಎನ್‌ಟಿ'ಯನ್ನು ಸ್ಫೋಟಿಸಿದಾಗ ಹೊಮ್ಮುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸಮ.
- ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬ್ ಸಿಡಿತಿ, ಬೃಹತ್ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಉಲ್ಕಾಪಾತ, ಗಣಿಗಳ ಶಿಲಾಸ್ಫೋಟ, ಗುಹೆಗಳ ಕುಸಿತ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸಿಡಿತಿಗಳಿಂದಲೂ ಭೂಕಂಪನಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮುಂಬೈ, ಮದರಾಸು, ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಚೆನ್ನೂರು, ವೆಲ್ಲೂರು, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ತಿರುವನಂತಪುರ, ಸೇಲಂ, ಕೃಷ್ಣಗಿರಿ, ಹೊಸೂರು, ಗುಂಟೂರು, ತಿರುವಪತಿ, ನೆಲ್ಲೂರು, ನೆಲಮಂಗಲ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಭದ್ರಾಚಲಂ, ಕೊಯ್ಪು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ತಿರುಪತ್ತೂರು, ಮರಾಠವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪನಗಳಾಗಿದ್ದವು.